

BEDÖMARGRUPPENS YTTRANDE Avdelning
Utvärderingsavdelningen

Lärosäte: Linnéuniversitetet
Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap
Samlat omdöme: Hög kvalitet
<p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Förutsättningar vara tillfredsställande.</p> <p>Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med vetenskaplig, professionell och pedagogisk kompetens, och en stor andel av lärarna är även fast anställda. Ett utvecklingsområde är att låta en större andel av professorer och docenter medverka inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), vilket skulle stärka kvaliteten ytterligare. Lärosätet redovisar konkreta planer för att säkra professionsinriktad och vetenskaplig kompetens inom inriktningen på kort och lång sikt.</p> <p>Det finns en livaktig forskningsmiljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper, vilket bland annat borgar för goda kopplingar mellan vetenskap och profession. Det är ett utvecklingsområde att ytterligare tydliggöra kopplingarna mellan utbildningens olika delar. Det finns en vetenskaplig miljö som är relevant för samhällskunskapen, med ett nära samband mellan utbildning och forskning. Lärosätet redovisar teoretisk fördjupning och forskning inom ämnesdidaktik som ett utvecklingsområde, något som bedömargruppen instämmer i.</p>
<p>Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Utformning, genomförande och resultat vara tillfredsställande.</p> <p>Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet tillgodoser ämnets bredd med relevant innehåll från olika discipliner. Världsinstitutionens forskningsinriktning ger studenterna möjlighet få fördjupade kunskaper och insikter i relevant och aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.</p> <p>Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får direkt i starten på utbildningen öva i akademiskt skrivande och läsande och utbildningen tar upp vetenskapsteori, källkritik, text- och idéanalys, intervjuer, statistik och komparativa metoder. I kursen Vetenskapsteori och forskningsmetodik för ämneslärare ska studenterna även problematisera relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i relation till den kommande yrkesutövningen. Studenterna examineras i både kvalitativ och kvantitativ metod. En sammantagen bedömning av de granskade självständiga arbetena är att de visar god ämnes- och yrkesrelevans samt god metodologisk medvetenhet. Studenten får möjlighet till fördjupad kunskap i vetenskaplig teori och metod, både kvalitativ och</p>

kvantitativ, och om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Länken mellan ämne, den utbildningsvetenskapliga kärnan och den verksamhetsförlagda utbildningen är ett utvecklingsområde.

Målet att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Målet nås genom studier i både UVK och inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i ämnen/ämnesdidaktik. Ett tydligt exempel på hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen inom UVK är den skriftliga examinationsuppgift som berör utvärdering och effekter av kvalitets- och resultatmätning. De självständiga arbeten från lärosätet som granskats indikerar att målet uppfylls. Genom auskultation och kollegiala samtal ska studenten reflektera över andras erfarenheter. Ämnet har hand om den första VFU-kursen under termin tre, ett annat ämne har hand om den sista VFU-kursen. Lärosätet redovisar den nyutvecklade kursen *Undervisa i samhällskunskap*, termin 10, där förmågan att utveckla yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen i ämnet och ämnesdidaktiken tränas och examineras. Examinationsuppgiften går ut på att analysera kurs- och ämnesplaner i samhällskunskap med särskilt fokus på mänskliga rättigheter. Kursen kommer sent i utbildningen och förutsätter gedigna ämneskunskaper, och har en direkt koppling till bedömningsområdet. Bedömargruppen anser att de här förmågorna också bör tränas tidigare i utbildningen även inom inriktningen samhällskunskap. Underlagen visar att lärosätet har utmaningar med att organisera utbildningen så att studenterna upplever att dess olika delar ömsesidigt befruktar varandra. Därför uppmuntrar bedömargruppen fortsatta aktiva insatser av Nämnden för lärarutbildning och programrådet, där arbete redan bedrivs.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Som ett positivt exempel på hur lärosätet arbetar med målet vill bedömargruppen lyfta fram projektet med de verksamhetsintegrerade dagarna (VI-dagarna) i Kalmar. Här arbetar lärosätet med att tydliggöra professionsanknytningen i utbildningens olika delar, vilket stärker studentens färdighet och förmåga. Lärosätet har under läsåret 2018/19 stärkt de ämnesdidaktiska inslagen i utbildningen med ämnesdidaktiska stråk och inslag. Detta redovisas även som ett pågående utvecklingsarbete för att stärka praktiska och teoretiska inslag i utbildningen.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Utbildningen möjliggör för studenterna att lära sig planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen samt den pedagogiska verksamheten i övrigt för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling. Detta examineras också på olika sätt, bland annat inom VFU. Länken mellan ämne och VFU beskrivs som ett utvecklingsområde, där ämnet i dag har ansvar för den första VFU-kursen. Bedömargruppen instämmer i beskrivningen och anser att länken mellan ämne och VFU bör stärkas. I förhållande till målet ser bedömargruppen positivt på att lärosätet visar att det finns både en bred syn på varje elevs lärande och utveckling och en mer specifik syn på elever i behov av särskilt stöd.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter och hållbar utveckling uppfylls. Bedömargruppen ser särskilt positivt på att forskning och utbildning bedrivs i en miljö som präglas av ett hållbarhetsperspektiv.

Ett jämställdhetsperspektiv genomsyrar både utformningen av utbildningen och dess innehåll och genomförande. Jämställdhet beaktas till exempel i rekrytering av lärare och marknadsföring av utbildningen samt i strategier för rekrytering, forskningsmedelsfördelning och sakkunniggranskningar.

Lärandemål som berör jämställdhet tas upp i flera kurser inom UVK, och olika beteenden som är förknippade med traditionella könsmönster uppmärksammas och problematiseras. Jämställdhet berörs även i examinationsuppgifter där flickors och pojkars situation i skolan fokuseras ur ett jämställdhetsperspektiv. Bedömggruppen anser att det här finns ett utvecklingsområde där studenten får möjlighet visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten för inriktningen samhällskunskap.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande, och bedömggruppen ser positivt på de åtgärder som lärosätet har gjort till följd av resultaten av kursvärderingar, enkäter, alumnuundersökningar och programuppföljningar. Ett exempel är vidareutvecklingen av VFU-kurser med avseende på deras koppling till den campusförlagda delen av utbildningen. Utvecklingsinsatser har även gjorts för studenters akademiska skrivande. Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid bland annat genom att regelbundet analysera kvarvarostatistik och genom att erbjuda extra stöd, som handledning via Studieverkstaden, om studenterna har problem med akademiskt skrivande. Exempelen visar också en handlingsberedskap för att utöver det centrala kvalitetsarbetet göra förändringar i ämnet, när till exempel studenter har goda argument.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Studentperspektiv vara tillfredsställande.

Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Vid lärosätet finns övergripande rutiner och fora, för att möjliggöra både formellt och informellt studentinflytande. Som en särskild styrka vill bedömggruppen nämna de fokusgruppssamtal som fungerar som en ytterligare kvalitativ dimension till de skriftliga kursvärderingarna. Detta till trots är bedömggruppens uppfattning, med grund i lärosätets redovisning, att studentinflytande är ett utvecklingsområde när det gäller fungerande former och kanaler för ämneslärostudenterna i samhällskunskap, så att studenternas synpunkter tas upp och återkopplas.

Sammanvägt bedöms bedömningsområdet Arbetsliv och samverkan vara tillfredsställande.

Arbetsliv och samverkan bedöms som tillfredsställande. Lärosätet ger exempel på många väl fungerande aktiviteter för att stärka samverkan mellan utbildning och arbetsliv. Ett särskilt gott exempel är den verksamhetsintegrering av utbildningen som sker i Kalmar. Att ytterligare förstärka professionsanknytningen genom verksamhetsintegrering för *alla* studenter i utbildningen är något som lärosätet kan utveckla vidare. För att möta förändringar i arbetslivet och i skolans villkor nämns digitalisering och migration, flerspråkighet och mångkultur. Det finns inslag i undervisningen och möten med inbjudna experter om dessa delar. Bedömggruppen uppmuntrar den fortsatta utvecklingen av interkulturell och digital kompetens i utbildningen, och ser en ytterligare förstärkning av samverkan med det omgivande samhället utanför skolan som ett utvecklingsområde.

Utbildningsvetenskaplig kärna

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Utifrån självvärderingen och lärartabellen anser bedömargruppen att det finns en ändamålsenlig variation av lärare med vetenskaplig, professionell och pedagogisk kompetens. Den konstnärliga kompetensen bland lärarna är däremot begränsad. Antalet lärare bedöms stå i proportion till utbildningens volym. En stor andel av lärarna är tillsvidareanställda och har viss tid för forsknings- och utvecklingsarbete i tjänsten, vilket bedömargruppen ser som en styrka. Lärosätet presenterar en genomtänkt strategi för kompetensförsörjning, uppföljning och utveckling, vilket borgar för att lärarkompetensen är tillfredsställande i förhållande till utbildningens genomförande på kort och lång sikt.

Lärartabellen visar att många lärare är verksamma inom den aktuella utbildningens utbildningsvetenskapliga kärna (UVK), men i begränsad omfattning och att få lärare har en omfattande verksamhet inom området. Av de uppföljande intervjuerna framkom att dessa lärare är involverade i liknande utbildningsmoment inom andra lärarutbildningar, eftersom de har specifik utbildningsvetenskaplig kompetens, vilket bedömargruppen ser som en styrka för utbildningen. Professorer och docenter med inriktning mot det utbildningsvetenskapliga området är däremot bara i begränsad utsträckning verksamma inom UVK. Bedömargruppen bedömer att en större medverkan av professorer och docenter i utbildningen skulle stärka kvaliteten ytterligare, särskilt när det gäller fördjupade kunskaper och forskningsanknytning. Detta framstår för bedömargruppen som ett utvecklingsområde.

Lärosätet konstaterar att forskarutbildning med inriktning mot skola och utbildning nationellt sett inte verkar motsvara lärosätenas behov av disputerade lärare inom området. Bedömargruppen instämmer i att detta är ett utvecklingsområde som är värt att arbeta vidare med för lärosätet.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Av lärosätets självvärdering och intervjuer med lärare och ledning framgår att det finns en livaktig forskningsmiljö inom en rad centrumbildningar med forskning av relevans för UVK. Detta ser bedömargruppen som en styrka. Lärosätet framhåller även strategier för att knyta samman forskning och utbildning, bland annat genom att forskare från olika vetenskapliga discipliner undervisar i en kurs i vetenskapsteori och forskningsmetodik. Detta kan bidra till en ökad kunskap bland studenter om hur olika vetenskapliga traditioner inom ämnen kan stödja utbildningsvetenskaplig kunskapsbildning.

Underlagen ger tydliga indikationer på en nära koppling mellan vetenskap och profession, inte minst när det gäller den utbildningsvetenskapliga forskningen. Den bedrivs inom centrumbildningar, som Centrum för ämnesdidaktisk forskning inom konst och humaniora och Centrum för specialpedagogisk forskning, samt i forskningsmiljöer, som forskargruppen Läroplansteori och didaktik och Kollegiet för lärares arbete. Inom dessa centrumbildningar och forskningsmiljöer bedrivs bland annat praktknära utbildningsvetenskapliga projekt, vilket bedömargruppen ser som en styrka.

Underlagen visar att det finns en tydlig progression inom utbildningen från grundnivå till avancerad nivå, bland annat uttryckt i form av mål, lärandeaktiviteter och examinationer med stegrad svårighetsgrad, vilket bedömargruppen uppfattar som en styrka. Av självvärderingen och intervjun med lärosätets ledning framkom dessutom att lärarutbildningsnämnden är aktiv i utvecklingen av utbildningen, både när det gäller sambandet mellan forskning och utbildning (t.ex. genom fördelning av forskningsmedel) och på förhållandet mellan utbildningens olika delar, UVK, ämnesstudier och VFU. Bedömargruppen ser möjligheter för lärosätet att via programrådet ytterligare tydliggöra kopplingarna mellan utbildningens olika delar, vilket kan bidra till att studenterna får en mer sammanhållen utbildning.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse**

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Av självvärderingen framgår det att undervisning om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) ska relatera till den utbildning studenterna genomgår inom sina ämnesstudier. Detta borgar för att studenterna utvecklar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Bedömargruppen framhåller betydelsen av att det finns tydliga kopplingar mellan vetenskapsteori och forskningsmetodik inom ämnesstudier och UVK.

Inom UVK behandlas frågor om vetenskapsteori och forskningsmetodik främst i kursen *Vetenskapsteori och forskningsmetodik*, men också i kursen *Bedömning och betygssättning*, där förhållandet mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen behandlas. Bedömargruppen anser att de exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer som lärosätet presenterar i sin självvärdering, säkerställer att studenterna når målet. De frågor som presenteras för temat kvantitativ enkätundersökning är enligt bedömargruppen ett gott exempel på undervisning och examination som svarar mot det aktuella målet. Här får studenterna möjlighet att problematisera frågor om urval, bortfall och samband.

Studenterna får möjlighet att tillämpa sina kunskaper i ett självständigt arbete som skrivs inom ramen för ämnesstudierna. Enligt bedömarena fördjupar det studenternas kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Utifrån självvärderingen framkommer det att den fördjupade kunskapen om kvalitativa och kvantitativa metoder, liksom vetenskapsteori, framför allt nås inom ämnena. Lärosätet diskuterar i sin självvärdering utmaningar för studenterna att nå fördjupningen inom både kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoder, eftersom många ämnen är inriktade på något specifikt område. Bedömargruppen påpekar att lärarutbildningen är lång och att det kan finnas goda möjligheter för lärosätet att med

gemensam planering mellan ämnen och UVK säkerställa att studenterna når fördjupade kunskaper på området.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Bedömggruppen anser att målet nås genom studier i både UVK och den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt inom ämnen/ämnesdidaktik. Under utbildningens sista termin läser studenterna kurser i UVK och VFU parallellt, för att stärka sin färdighet och förmåga, vilket bedömggruppen uppfattar som en styrka. I samband med VFU får studenterna, enligt ett särskilt lärandemål, möjlighet att självständigt reflektera över den egna yrkesverksamheten med utgångspunkt i teoretiska modeller, praktiska erfarenheter och etiska överväganden. Inom UVK behandlas målet i kurserna *Läroplansteori och didaktik* och *Utvärdering och utvecklingsarbete*.

Att utbildningen inom UVK och VFU samt ämnen och ämnesdidaktik varvas enligt lärosätets utbildningsplan, borgar för att studenternas färdigheter och förmågor bidrar till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapen inom ämnen och ämnesdidaktik. I självvärderingen presenterar lärosätet exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer på ett övertygande sätt, vilket säkerställer att studenterna når målet. Ett tydligt exempel på hur lärosätet säkerställer måluppfyllelsen genom examination är en skriftlig examinationsuppgift som berör utvärdering och effekter av kvalitets- och resultatmätning. Utöver den skriftliga inlämningen får studenterna även kritiskt granska en studiekamrats text utifrån fastställda bedömningskriterier, vilket bedömggruppen ser som ett gott exempel på hur målet kan examineras.

I de programvärderingar som lärosätet har genomfört framkommer det att studenterna ofta anser att utbildningen borde vara än mer professionsinriktad och att den innehåller "för mycket uppsats och för lite VFU". Detta, menar bedömggruppen, är en relativt vanlig uppfattning bland studenter på ämneslärarutbildningen. Bedömggruppens uppfattning är, särskilt utifrån intervjuerna med lärare och ledning, att erfarenheterna av praktiska utbildningsvetenskaplig forskning vid lärosätet gör det väl rustat för att systematiskt arbeta med att vidareutveckla både en vetenskapligt förankrad och en professionsinriktad utbildning.

Självvärderingen och intervjuerna visar utmaningar med att organisera utbildningen så att studenterna upplever att studierna inom UVK, ämnen och ämnesdidaktik samt VFU ömsesidigt befruktar varandra. Bedömggruppen understryker betydelsen av sådana insatser och uppfattar att lärosätet, främst genom Nämnden för lärarutbildningens och programrådets aktiviteter, bedriver ett aktivt och systematiskt arbete inom detta utvecklingsområde. Bedömggruppen ser detta som en styrka.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och

ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Inom UVK behandlas målet i kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällliga villkor, Läroplansteori och didaktik för ämneslärare* samt i kursen *Bedömning och betygssättning*. Dessutom behandlas målet inom VFU och i ämnesstudierna. Kopplingen till VFU är central, eftersom kunskapsformen färdighet och förmåga särskilt tydligt kommer till uttryck där. Goda exempel på hur målet behandlas finns inom VFU III, när det gäller konstruktion av provuppgifter som diskuteras i förhållande till ämnesplan, kunskapskrav, teorier om lärande och etiskt förhållningssätt.

Bedömargruppen anser att de exempel lärosätet ger på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer möjliggör och säkerställer att studenterna når målet. Planeringsuppgiften i kursen *Läroplansteori och didaktik* är ett gott exempel på det.

I självvärderingen framhåller lärosätet studenternas önskemål om mer praktisknära inslag i utbildningen. Projektet med verksamhetsintegrering (VI) i Kalmar lyfts fram som ett framgångsrikt exempel på en sådan utveckling av utbildningen. I projektet har lärosätet systematiskt arbetat med att professionsanknyta utbildningens alla delar genom särskilda VI-dagar varje termin under hela utbildningen. Detta ser bedömargruppen som ett mycket gott exempel på hur utbildningen kan stödja studenternas utveckling av färdighet och förmåga. Enligt lärosätet är arbetet med att organisera utbildningen så att studenterna upplever VFU och UVK som ömsesidigt befrämjande delar av programmet ett tydligt utvecklingsområde. Bedömargruppen ser positivt på ambitionen att på sikt verksamhetsintegrera all lärarutbildning vid lärosätet, för att stödja studenternas utveckling av sin didaktiska förmåga.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Inom UVK behandlas målet bland annat i kurserna *Utveckling och lärande, Specialpedagogik* och VFU III. I självvärderingen ger lärosätet exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer, som bedömargruppen anser säkerställer att studenterna når målet. Ett exempel inom VFU I handlar om att planera och genomföra undervisning som är ändamålsenlig och begriplig för eleverna. Inom kursen *Specialpedagogik* gör studenterna en praxisnära skriftlig uppgift med koppling till forsknings- och yrkesrelaterad kunskap. I fokus för uppgiften står kunskaper om normalitet och avvikelse samt pedagogisk inkludering av elever i undervisningen.

I målet fokuseras "varje elevs lärande och utveckling", och bedömargruppen noterar att utbildningsinnehållet enligt självvärderingen och intervjuerna speglar både en bred syn på varje elevs lärande och utveckling i termer av individualisering, samt en mera specifik syn på elever i behov av särskilt stöd. Detta ser bedömargruppen som en styrka i utbildningen.

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att i det*

pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling.

Inom UVK behandlas målet i kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällliga villkor, Specialpedagogik* och *Bedömning och betygssättning*, samt inom VFU III. De exempel på lärandemål, undervisningsinnehåll, undervisningsupplägg och examinationer som lärosätet ger i sin självvärdering anser bedömggruppen säkerställer att studenterna når målet. Exempelvis finns i kurserna *Bedömning och betygssättning* (inom UVK) och VFU III mål, lärandeaktiviteter och examinationer som handlar om att kritiskt granska och problematisera bedömningar (UVK) och konstruera bedömningsituationer (VFU) som utgår från samhällliga och etiska aspekter av bedömning.

Självvärderingen framhåller lärosätet att man på ett övergripande plan aktivt arbetar för att forskning och utbildning bedrivs i en miljö som präglas av ett hållbarhetsperspektiv. Bedömggruppen ser de höga ambitionerna och det aktiva arbete som bedrivs i förhållande till målet som positivt.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

I självvärderingen beskriver lärosätet på ett konkret och övertygande sätt hur jämställdhet genomsyrar både utformningen av utbildningen samt dess innehåll och genomförande. När det gäller utformningen av utbildningen ges exempel på hur jämställdhet beaktas till exempel i rekryteringen av lärare och marknadsföringen av utbildningen samt i strategierna för rekrytering, forskningsmedelsfördelning och sakkunnigranskningar.

När det gäller utbildningsinnehållet framhåller lärosätet att lärandemål som berör jämställdhet tas upp inom UVK-kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällliga villkor* och *Bedömning och betygssättning*. Konkreta exempel ges även på examinerande uppgifter som berör området, till exempel tentamensuppgifter kring flickors och pojkars situation i skolan ur ett jämställdhetsperspektiv.

Bedömggruppen uppfattar vidare att studenterna, när examen utfärdas, visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten, bland annat genom systematiska överväganden när det gäller traditionella val och att beteenden som är förknippade med traditionella könsmonster uppmärksammas och problematiseras, till exempel med avseende på ämnesval, gruppindelningar, arbetsfördelning och talutrymme. Lärosätet framhåller att studenterna själva uppmärksammar genusaspekter av sin egen utbildning, vilket bedömggruppen uppfattar som en styrka.

Bedömggruppen framhåller att de mål som behandlas i UVK-kurserna med fördel kan återkomma inom VFU och ämnesstudier. Syftet är att säkerställa att studenterna, när examen utfärdas, visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i sin egen pedagogiska verksamhet.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

I självvärderingen framgår hur utbildningen på ett systematiskt sätt följs upp och hur uppföljningar kan leda till förändringar av utbildningen. Som underlag för självvärderingar och förändringsförslag från examinatorer till programråd används kursutvärderingar, Linnébarometern (en enkät som genomförs varje år och riktar sig till programstudenter på grundnivå och avancerad nivå i slutet av sin utbildning), programvärderingar och alumnundersökningar. Dessutom samlar programrådet in tecken på förändringsbehov från studievägledare och utbildningssamordnare. Lärosätet deltar också i lärarutbildningskonventets gemensamma alumnundersökning.

Programrådet genomför varje år särskilda insatser för att identifiera eventuella behov av förändringar av utbildningen, till exempel granskningar av styrdokument, enkäter och intervjuer. Lärosätet pekar i självvärderingen på flera åtgärder som gjorts på initiativ av Nämnden för lärarutbildning (NLU) som en följd av utvärderingar, till exempel utveckling av kvaliteten i VFU-kurser och framtagande av ett ämnesdidaktiskt minimiinnehåll. Bedömargruppen ser positivt på lärosätets åtgärder som en följd av uppföljning.

Av självvärderingen framgår även att programrådet har ett övergripande ansvar för programmets kvalitetsutveckling. Programrådet är sammansatt av lärare från de fakulteter som är involverade i utbildningens genomförande, studenter och en extern representant. Bedömargruppen framhåller betydelsen av förekomsten av ett övergripande organ med ett tydligt ansvar för lärarutbildningen (Nämnden för lärarutbildning) och ett operativt organ (programrådet) som kan koordinera uppföljning, åtgärder och återkoppling inom utbildningen.

Bedömargruppen noterar att omfattande utvecklingsinsatser gjorts inom området under de senaste åren, bland annat för att utveckla kvaliteten i VFU-kurserna och deras koppling till den högskoleförlagda delen av utbildningen samt för att förbättra kommunikationen mellan lärosätets lärare och VFU-handledare. Utvecklingsinsatser har även gjorts när det gäller studenternas akademiska skrivande. Flera goda initiativ har tagits inom detta område, bland annat har man tagit fram en guide till akademiskt skrivande. Dessa insatser ser bedömargruppen som goda exempel på hur uppföljning leder till utveckling av utbildningen.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet analyserar kvarvarostatistik regelbundet och sätter in lämpliga åtgärder. Samtliga studenter erbjuds stöd i akademiskt skrivande och studieteknik via Studieverkstaden. För studenter med funktionsnedsättningar finns möjligheter att få ett särskilt pedagogiskt stöd.

Lärosätet understryker i självvärderingen utmaningen med att kvalitetssäkra en så pass lång och komplex utbildning, där anledningarna till avhopp kan vara mycket varierande. Som ett särskilt utvecklingsområde nämns studenters i vissa fall bristande förmåga att uttrycka sig i skrift. Som en följd av detta har Studieverkstaden tagit fram skriften *Liten guide för akademiskt skrivande* och utarbetat ett ramverk för hur progressionen i det akademiska skrivandet ska säkerställas. De har även påbörjat fortbildning av kursansvariga och lärare om studenters skrivande. Bedömargruppen

ser positivt på dessa insatser för att förbättra utbildningens kvalitet och för att öka studenternas möjligheter att genomföra utbildningen inom planerad studietid.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Av självvärderingen framgår att studenter finns representerade i universitetsstyrelse, fakultetsnämnd och programråd och att ett studentperspektiv ska finnas med i alla beslut som fattas, vilket bedömargruppen ser som en styrka. Bedömargruppen anser vidare att studenternas tillgång till information är tillfredsställande, bland annat genom att utbildningssamordnaren informerar om utbildningens upplägg och organisation vid utbildningens start, samt löpande via lärplattformen MyMoodle. Genom kursvärderingar, program – och alumnvärderingar har studenterna möjlighet att uttrycka åsikter och kritik kring utbildningen. Deras åsikter omhändertas bland annat genom fokusgruppssamtal som lärosätet menar ger en välbehövlig kvalitativ dimension till de skriftliga kursvärderingarna. Bedömargruppen ser arbetet med fokusgrupper som en särskild styrka.

Lärosätet understryker den utmaning som ligger i utbildningens komplexitet och kravet på att undervisningsupplägget följer utbildningsplaner och kursplaner. Det innebär att till exempel målformuleringar och urval av kurslitteratur är svåra att förändra under utbildningens gång, utan måste ske som en följd av utvärderingar inför nya utbildningssomgångar. Däremot finns det möjlighet för studenter att under utbildningens gång förändra exempelvis hur examinationer konkret ska utformas, utifrån vad kursplaner generellt stipulerar. Bedömargruppen instämmer med lärosätet i betoningen på att det därför är av största vikt med ett öppet samtalsklimat och möjligheter för studenter att på olika sätt ge uttryck för kritik.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Utifrån självvärderingen och intervjuerna anser bedömargruppen att lärosätet utför ett gott arbete på flera områden när det gäller arbetsliv och samverkan. Den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) framstår som en central del i att förbereda studenterna för sin kommande yrkesutövning och bedömargruppen ser den samverkan som sker inom ramen för VFU som väl genomtänkt. Likaså anser bedömargruppen att projektet med verksamhetsintegrering av utbildningen i Kalmar är ett gott exempel på samverkan mellan utbildning och arbetsliv, men att en ytterligare förstärkning av professionsanknytningen genom verksamhetsintegrering för *alla* studenter i utbildningen är något som lärosätet kan utveckla vidare.

Ytterligare exempel på samverkan är gästföreläsningar med skolledare, att universitetet bjuder in skolchefer för att diskutera angelägna skolutvecklingsfrågor under det som kallas Linnédialogen, samt det stora antalet skolrelaterade nätverk där lärare och andra aktörer från skolväsendet

sammanförs med lärosätets lärare. Detta är enligt bedömarnas mening både viktiga och väl fungerande aktiviteter för att stärka samverkan mellan utbildning och arbetsliv.

Vad bedömagruppen däremot efterfrågar mer av i utbildningen är inslag som berör samverkan med samhället i övrigt och som ligger utanför just den verksamhetsförlagda utbildningen. Detta eftersom bedömagruppen menar att samhället består av mer än enbart skolan och att samarbeten med andra samhällsaktörer skulle kunna ge ytterligare värdefulla dimensioner i utbildningen.

I UVK-kurserna *Skolväsendets historia, värdegrund och samhällliga villkor, Didaktik och läroplansteori* och i *Utvärdering och utvecklingsarbete* finns inslag som berör skolans föränderliga natur. Bedömagruppen menar att dessa exempel på kurser visar att det finns en god grund för att förbereda studenterna på skolans föränderlighet, men att detta också skulle kunna utvecklas ytterligare för att studenterna, utöver att förstå hur och varför skolan förändras, även förbereds för att på ett positivt men kritiskt sätt ta del av det förändringsarbete som är en naturlig del i yrkesutövandet.

I självvärderingen lyfter lärosätet själva fram utvecklingsområden med anknytning till arbetslivet där utvecklingsarbete redan initierats. Utvecklingen av digital kompetens nämns som ett område. Här tycker bedömagruppen bland annat att det är positivt att man skiljer mellan studenternas personliga digitala kompetens och förmåga att digitalisera i undervisningen för eleverna. Vidare nämns en fortsatt utveckling av interkulturell kompetens, och man nämner inte bara hur undervisningen påverkas av den ökade migrationen till Sverige utan betonar också den allt snabbare globaliseringen. Att lärosätet arbetar med dessa områden ser bedömagruppen som positivt för att förbereda studenterna för ett föränderligt arbetsliv. Något bedömagruppen slutligen vill nämna i anknytning till att förbereda studenterna inför ett föränderligt arbetsliv är frågan om hur studenterna förbereds för att hålla som lärare fram till den dagen de går i pension. Att införliva dessa frågor mer i utbildningen är något som bedömagruppen uppmuntrar lärosätet till.

Samlat omdöme utbildningsvetenskaplig kärna

Samlat omdöme: *Tillfredställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom utbildningsvetenskaplig kärna vägs samman med motsvarande bedömningar inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns en ändamålsenlig variation av lärare med vetenskaplig, professionell och pedagogisk kompetens, och en stor andel av lärarna är även fast anställda. Ett utvecklingsområde är att låta en större andel av professorer och docenter medverka inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), vilket skulle stärka kvaliteten ytterligare.

Det finns en livaktig forskningsmiljö med en rad centrumbildningar och forskargrupper, vilket bland annat borgar för goda kopplingar mellan vetenskap och profession. Det är ett utvecklingsområde att ytterligare tydliggöra kopplingarna mellan utbildningens olika delar.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Bedömagruppen framhåller vikten av att det bör finnas tydliga kopplingar mellan vetenskapsteori och forskningsmetodik inom ämnesstudier och UVK, eftersom

målet examineras och behandlas inom båda dessa områden. Ett gott exempel på hur kvantitativa metoder behandlas är den enkätundersökning som studenterna utför.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt över forskningsresultat uppfylls. Målet nås genom studier i såväl UVK, inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samt i ämnen/ämnesdidaktik. Ett tydligt exempel på hur lärosätet säkerställer måloppfyllelsen inom UVK är den skriftliga examinationsuppgift som berör utvärdering och effekter av kvalitets- och resultatmätning. Underlagen visar att lärosätet har utmaningar med att organisera utbildningen så att studenterna upplever att dess olika delar ömsesidigt befruktar varandra. Därför uppmuntrar bedömargruppen till fortsatta aktiva insatser av Nämnden för lärarutbildning och programrådet, där arbete redan bedrivs.

Målet om att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Som ett positivt exempel på hur lärosätet arbetar med målet vill bedömargruppen lyfta fram projektet med de verksamhetsintegrerade dagarna (VI-dagarna) i Kalmar. Här arbetar lärosätet med att tydliggöra professionsanknytningen i utbildningens olika delar, vilket stärker studentens färdighet och förmåga.

Målet om att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet i syfte att stimulera varje elevs lärande uppfylls. I förhållande till målet ser bedömargruppen positivt på att lärosätet visar att det finns både en bred syn på varje elevs lärande och utveckling samt en mer specifik syn på elever i behov av särskilt stöd.

Målet om bedömningar utifrån relevanta aspekter samt hållbar utveckling uppfylls. Bedömargruppen ser särskilt positivt på att forskning och utbildning bedrivs i en miljö som präglas av ett hållbarhetsperspektiv.

Ett jämställdhetsperspektiv genomsyrar både utformningen av utbildningen samt dess innehåll och genomförande. Jämställdhet beaktas till exempel i rekrytering av lärare och marknadsföring av utbildningen samt i strategier för rekrytering, forskningsmedelsfördelning och sakkunniggranskningar. Lärandemål som berör jämställdhet tas upp i flera kurser inom UVK, och olika beteenden som är förknippade med traditionella könsroller uppmärksammas och problematiseras. Jämställdhet berörs även i examinationsuppgifter där flickors och pojkars situation i skolan fokuseras ur ett jämställdhetsperspektiv.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling bedöms som tillfredsställande inom UVK, och bedömargruppen ser positivt på de åtgärder som lärosätet har gjort till följd av resultaten av kursvärderingar, enkäter, alumnundersökningar och programuppföljningar. Ett exempel är vidareutvecklingen av VFU-kurser med avseende på deras koppling till den campusförlagda delen av utbildningen. Utvecklingsinsatser har även gjorts för studenters akademiska skrivande. Lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad studietid bland annat genom att regelbundet analysera kvarvarostatistik och genom att erbjuda extra stöd, som handledning via Studieverkstaden, om studenterna har problem med akademiskt skrivande.

Studentperspektivet bedöms som tillfredsställande inom UVK. Studenterna får möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande. Vid lärosätet finns övergripande rutiner och fora, för att möjliggöra både formellt och informellt studentinflytande. Som

en särskild styrka vill bedömgruppen nämna de fokusgruppsamtal som fungerar som en ytterligare kvalitativ dimension till de skriftliga kursvärderingarna.

Arbetsliv och samverkan bedöms som tillfredsställande inom UVK. Lärosätet ger exempel på många väl fungerande aktiviteter för att stärka samverkan mellan utbildning och arbetsliv. Ett särskilt gott exempel är den verksamhetsintegrering av utbildningen som sker i Kalmar. Att ytterligare förstärka professionsanknytningen genom verksamhetsintegrering för *alla* studenter i utbildningen är något som lärosätet kan utveckla vidare. Bedömgruppen uppmuntrar den fortsatta utvecklingen av interkulturell och digital kompetens i utbildningen, och ser en ytterligare förstärkning av samverkan med det omgivande samhället utanför skolan som ett utvecklingsområde.

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal

Bedömning med motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Samhällskunskap har sin institutionella hemvist på den statsvetenskapliga institutionen. Lärarna är tillsvidareanställda och har högskolepedagogisk utbildning. Kompetensutveckling och kollegial utveckling sker på ansvar av institutionen. Tretton lärare av nitton är disputerade och fem har ämneslärarexamen för ämnet. Av de fem sistnämnda arbetar fyra inom ämnesdidaktiken i samhällskunskapsämnet. Två är tillsvidareanställda med 27 procent respektive 1 procent inom samhällskunskap eller ämnesdidaktik. De andra två arbetar tidsbegränsat med 3 procent respektive 7 procent inom ämnet eller ämnesdidaktik. Av underlaget att döma är alltså ämnesdidaktiken i praktiken beroende av en person (med en anställning på 27 procent), vilket bedöms vara sårbart på lång sikt.

I lärargruppen finns alltså både vetenskapligt meriterad personal och personal med yrkeserfarenheter i form av egen lärarutbildning. Det finns ämneskompetens i sociologi och statsvetenskap. När det gäller ekonomi ansvarar statsvetenskapliga institutionen för innehåll och kompetens.

I självvärderingen finns inget resonemang om hur kompetens i nationalekonomi ska lösas på lång sikt, men i intervjun framkommer att lärosätet har tillförsäkrat sig adekvat kompetens för ett kursinnehåll som anses relevant för yrket. Föreläsare köps in från nationalekonomiska institutionen och kursen har reviderats, så att innehållet mer fokuserar på det som finns i kursplanerna för samhällskunskap på gymnasiet. Kursinnehållet blir mer av samhällsekonomi än ren nationalekonomi. Enligt lärosätet kommer ytterligare lektorat tillkomma i statsvetenskap med kompetens i samhällskunskap och samhällskunskapsdidaktik.

När det gäller den professionsrelaterade kompetensen kan det finnas en brist på lång sikt, på grund av fler studenter men även med tanke på den mängd ämnesdidaktik som studenterna ska få genom de ämnesdidaktiska stråken och de professionsrelaterade kurserna. Den ämnesdidaktiska

forskningen är inte så stark jämfört med den statsvetenskapliga, eftersom det är få anställda inom didaktiken. Institutionen får centrala medel för att utveckla den ämnesdidaktiska forskningen och enligt intervjun har institutionen äskat medel för en doktorand i ämnesdidaktik.

I självvärderingen framgår att det pågår kompetensutveckling av befintlig personal. Institutionen för statsvetenskap har antagit riktlinjer för tiden för kompetensutveckling. Adjunkter har 10 procent av sin tjänstgöring avsatt för kompetensutveckling och för lektorer är motsvarande andel för forskning 20–25 procent. Inriktningen på kompetensutvecklingen och forskningen beslutas i samråd med prefekten, och ska ha betydelse för utbildningens kurser samt bidra till vetenskaplig meritering och utveckling av professionsbasen. Kollegial utveckling sker via seminarier, gemensamma internat och heldagsträffar, där lärare i ämneskurserna träffas och diskuterar exempelvis kursutveckling, examinationer, litteratur och utveckling av undervisning. Handledarna inom den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) har lärarlegitimation och av intervjun framgår att de också får handledarutbildning.

Självvärderingen visar sammantaget på en adekvat lärarkompetens som står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Lärosätet rekommenderas ändå att fortsätta arbetet med att tillförsäkra kompetens inom ekonomi i utbildningen samt inom ämnesdidaktik i utbildningen och forskningen.

Utbildningsmiljö

Bedömning med motivering: *Det finns en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

På den statsvetenskapliga institutionen finns flera forskargrupper, och undervisningen har god förankring i forskningsarbetet. På motsvarande sätt finns aktiva forskargrupper inom sociologi, exempelvis gruppen Forum för professionsforskning. Den vetenskapliga miljön är trovärdig och det redovisas i underlaget ett nära samarbete mellan forskning och utbildning.

Den professionsinriktade miljön framstår inte som lika stark eller tydlig. Lärosätet beskriver att det inte finns någon professionsanknytning i de kurser där studenterna samläser med andra studentkategorier. Den första terminen har ett ämnesdidaktiskt stråk med undervisning bland andra av en doktorand som forskar om samhällskunskapsdiskurser. I intervjun framkommer att lärarstudenterna genomför de ämnesdidaktiska momenten, medan studenterna i samhällskunskap har statsvetenskapliga moment. Lärosätet menar att lärarstudenterna har samma ämnesdjup som studenterna i statsvetenskap.

Lärosätet redovisar en insikt om att professionsanknytningen är ett utvecklingsområde som behöver beaktas på kort och lång sikt. I sammanhanget finns i underlaget ett resonemang om att studenter "ibland vill ta avstånd från det vetenskapliga förhållningssättet och söka en motsättning mellan detta och utbildningens professionsinriktning." Här pekar underlagen på ett behov av att forskningsförankra ämnesdidaktiken, så att de professionsinriktade inslagen också har en teoretisk grund.

Lärosätet har under några år satsat resurser på att utveckla ämnenas ämnesdidaktiska forskning och utbildning. Med hjälp av dessa medel har samhällskunskapsdidaktiken utvecklats genom nya och reformerade kurser. I underlaget nämns två nya kurser, där kursen *Att undervisa i samhällskunskap*

ges på avancerad nivå i termin 10, för första gången våren 2018 och våren 2019. Enligt intervjun uppskattar studenterna kursen men vill ha den tidigare i utbildningen, medan lärarna menar att kurserna kräver gedigna ämneskunskaper. Den ligger också parallellt med en kurs i statsvetenskaplig teori. I intervju framkommer vidare att det pågår en diskussion om att införa fler ämnesdidaktiska moment på grundnivå. I programrådet förs också en diskussion om den verksamhetsförlagda utbildningen och koppling till ämne å ena sidan och studentens progression å andra sidan, där ansvaret för VFU-perioderna flyttas mellan institutionerna.

Den sammanvägda bedömningen av lärosätets förutsättningar att bedriva ämneslärarutbildning i samhällskunskap är tillfredsställande. Det finns en vetenskaplig miljö som är relevant för utbildningen. Verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. Den professionsinriktade miljön med forskning inom ämnet och ämnesdidaktiken är däremot ett utvecklingsområde.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse av examensmål i kunskapsformen kunskap och förståelse

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.*

I självvärderingen visas hur och var i utbildningen lärosätet behandlar lärandemål som förhåller sig till grundläggande nivå (bredd) och avancerad nivå (fördjupande kunskaper). Utbildningen har ett relevant ämnesinnehåll. Förutom grundläggande ämnen som statsvetenskap, sociologi och nationalekonomi ges kurser som är utformade för yrket. När det gäller nationalekonomi har systemet med samläsning inte fungerat, utan värdinstitutionen statsvetenskap har tagit hand om kursen. Innehållet har utformats i relation till samhällskunskapens innehåll i skolan, med föreläsningar av en nationalekonom. Ett annat exempel på en professionsinriktad kurs på värdinstitutionen är kursen i medie- och kommunikationskunskap. I underlaget exemplifieras även hur breddkunskaper examineras. Kunskaper och förmågor säkerställs genom ett antal olika examinationer som salstentamen, skriftliga inlämningar, muntliga presentationer och gruppuppgifter.

Ett självständigt arbete på lärosätet bedöms utifrån fyra olika områden: forskningsanknytning och problematisering, metodologisk medvetenhet, analysförmåga och vetenskapligt bidrag samt vetenskaplig kommunikation och reflektion. Lärosätet ställer också krav på yrkesrelevans för de självständiga arbetena i samhällskunskap. Det självständiga arbetet under den sista terminen anges också som exempel på hur studenterna når fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete av betydelse för yrket. I intervjun framhåller lärosätet kopplingen till forskningsmiljöerna som inspiration för de självständiga arbetena. De självständiga arbetena från lärosätet som granskats håller sammantaget hög kvalitet.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt

kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.

Lärosätet visar i självvärderingen på ett tydligt sätt hur utbildningen behandlar kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa samt kvantitativa metoder i samhällskunskapen. Termin 2, 3, 7 och 8 innehåller kurser där vetenskapsteori och metod behandlas. På termin tio fördjupas de metodologiska kunskaperna och den vetenskapsteoretiska kompetensen. I texten kommenteras även relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen. I kursen VFU 1 (verksamhetsförlagd utbildning) tränas studenterna på att förstå relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i verksamheten.

Studenterna får direkt i starten på utbildningen öva i akademiskt skrivande och läsande. Under termin två ligger en kurs i grundläggande metod som tar upp vetenskapsteori, källkritik, text- och idéanalys, intervjuer, statistik och komparativa metoder. Studenterna skriver sedan en vetenskaplig rapport. Vetenskapsteori och forskningsmetodik för ämneslärare är en kurs inom den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK), som beskrivs i självvärderingen. I den kursen ska studenterna även problematisera relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i relation till den kommande yrkesutövningen.

Bedömargruppen drar utifrån självvärderingen och intervjun slutsatsen att länkningen mellan kurser i utbildningsvetenskaplig kärna och samhällskunskap är ett utvecklingsområde. Underlaget är lite oklart om hur metodkursen i UVK matchar ämnets metodkurser. Kommunikation mellan ämne och UVK sker bland annat i programråd och ämneslärardagar. Här sker ett utvecklingsarbete om länkningen ämne, UVK och den verksamhetsförlagda utbildningen, VFU. I slutet av utbildningen läser studenterna teori- och tillämpningskurser på avancerad nivå och avslutar med ett självständigt arbete. Den grundläggande metodkursen examineras genom två skriftliga seminarieuppgifter med gruppredovisning, en skriftlig uppgift i statistik och en salstentamen.

I självvärderingen framgår att studenterna examineras i både kvalitativ och kvantitativ metod. Enligt redovisningen ska studenterna i det avslutande självständiga arbetet kunna redogöra för val av metod i relation till teoretiska perspektiv och motivera betydelsen av det vetenskapliga arbetet i relation till yrkesutövningen. En sammantagen bedömning av de granskade självständiga arbetena är att de visar god ämnes- och yrkesrelevans samt god metodologisk medvetenhet.

Sammantaget anser bedömargruppen anser målpuppfyllelsen vara tillfredsställande. Studenten får möjlighet till fördjupad kunskap i vetenskaplig teori och metod, både kvalitativ och kvantitativ, och om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Länkningen mellan ämne, den utbildningsvetenskapliga kärnan och den verksamhetsförlagda utbildningen, lyfts i underlaget fram som ett utvecklingsområde. Bedömargruppen instämmer i det, eftersom det är viktigt för att utbildningen ska framstå som sammanhållen. Lärosätet bedöms redovisa en systematik i utvecklingsarbetet med målpuppfyllelsen.

Målpuppfyllelse av examensmål i kunskapsformen färdighet och förmåga

Bedömning med motivering: *Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter*

samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.

Lärosätet påpekar att examensmålet visar ämneslärarutbildningens position i skärningspunkten mellan vetenskap och profession. Lärosätet redovisar hur studenterna tränar att systematisera egna och andras erfarenheter och hur färdigheterna examineras under VFU och UVK-kurser samt i självständiga arbeten. De självständiga arbeten från lärosätet som granskats indikerar att målet uppfylls. I underlaget synliggörs lärandemål kopplade till examensmålet och var i utbildningen detta kommer. I en skriftlig dokumentation får studenterna göra en självreflektion under sin VFU. Studenten filmas i sitt genomförande under VFU, som också examineras tillsammans med den skriftliga dokumentationen. Genom auskultation och kollegiala samtal ska studenten reflektera över andras erfarenheter. Ämnet har hand om den första VFU-kursen under termin tre, ett annat ämne har hand om den sista VFU-kursen.

I intervjun sågs att kopplingarna mellan ämne och VFU släpps för tidigt och att det pågår en diskussion i programrådet om detta och möjliga förändringar. Bedömargruppen anser att länken mellan ämnet och VFU är viktig för bedömningsområdet.

Vid intervjun diskuterades skärningspunkten mellan vetenskap och profession. Det refererades en tendens hos studenterna att måla upp en bild av att det som händer på universitetet är "teori" och påhitt, medan det som händer i skolan är "praktik" och verkligt. Intervjuerna stärker bilden av att studenterna efterfrågar relevans och verklighetsförankring. Bland annat av det skälet vill lärosätet förstärka den vetenskapliga förankringen av ämnesdidaktiken, där yrkesinslagen har en teoretisk grund som studenterna behöver kunna för att uppnå examensmålet. Lärosätet redovisar den nyutvecklade kursen *Undervisa i samhällskunskap*, termin 10, där förmågan att utveckla yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen i ämnet och ämnesdidaktiken tränas och examineras. Examinationsuppgiften går ut på att analysera kurs- och ämnesplaner i samhällskunskap med särskilt fokus på mänskliga rättigheter. Kursen kommer sent i utbildningen och förutsätter gedigna ämneskunskaper, och har en direkt koppling till bedömningsområdet. Bedömargruppen anser att de här förmågorna också bör tränas tidigare i utbildningen.

Sammantaget anser bedömargruppen att lärosätet uppfyller målet. Utvecklingen av ämnesdidaktiken och den ämnesdidaktiska forskningen är samtidigt ett viktigt utvecklingsområde.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.

Lärosätet kommenterar i självvärderingens det "didaktiska stråket" under termin 1, VFU under termin 3, 7 eller 8 och 9 samt läskursen under termin 10 (*Undervisa i samhällskunskap*) som särskilt betydelsefulla för att uppnå detta mål. Självvärderingen innehåller även exempel på examinationsuppgifter. Lärosätet redovisar hur synpunkter från studentkullarna i 2011 års utbildning har tagits till vara och hur utbildningen utvecklats för att nå examensmålet. Studenterna saknade i vid mening yrkesrelevans och sådant som metodik i ämnesundervisningen. Det centrala programrådet har initierat och ekonomiskt stött utvecklingen av inslag i ämnesdidaktik inklusive metodik i ämneskurserna. Satsningarna har inletts med ett inventeringsarbete som bland annat har lett till att

man inrättat ett ämnesdidaktiskt forum och en kompetensutvecklande seminarierie om praktiska inslag i undervisningen, beslut av ett ämnesdidaktiskt minimi innehåll samt kompetensutveckling i metodik. I självvärderingen menar lärosätet att det har lett till en påtaglig utveckling av ämnesdidaktiska inslag i samhällskunskapskurserna.

Inventeringen har resulterat i didaktiska och metodiska inslag i en ämneskurs (nationalekonomi), samt två egna kurser som studenterna inte samläser med statsvetenskap. Studenterna får på det sättet delkurser med ämnesdidaktiska stråk kopplade till sin kommande yrkesutövning. Studenterna får exempelvis i uppgift att rätta fiktiva provsvar, analysera provkonstruktioner och undersöka hur olika kunskapssyner kan komma till uttryck i skolan. Det didaktiska stråket omfattar egna högskolepoäng och examineras. I intervjun redovisar lärosätet ett pågående utvecklingsarbete med ämnesdidaktiska inslag på grundnivå och avancerad nivå, något som bedömargruppen vill uppmuntra. Ovanstående är goda exempel på yrkesrelevanta ämnesdidaktiska inslag. Underlaget visar sammantaget att ämnet och programrådet har genomfört ett systematiskt arbete för att utveckla utbildningens yrkesrelevans.

Bedömargruppen anser att målet är tillfredsställande uppfyllt. Underlaget ger prov på ett systematiskt utvecklingsarbete och med goda exempel på innehåll, aktiviteter och examination som främjar måluppfyllelsen.

Utbildningen möjliggör genom sin utformning och sitt genomförande, samt säkerställer genom examination, att studenten när examen utfärdas visar förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Lärosätet redovisar hur färdigheterna och förmågorna som rör målet utvecklas och examineras framför allt i de tre VFU-kurserna. I underlaget görs sedan en översikt av lärandemål i kurser på olika terminer utifrån examensmålet. Hur studenterna tränar och examineras i att stimulera varje elevs lärande och utveckling sker i UVK-kurser som beskrivs i underlaget. I självvärderingen framgår tydligt vilka förmågor som testas samt under vilken kurs och termin. Exempelvis får studenterna under sin första VFU träna på att forma undervisningen på ett sätt som är anpassat till elevgruppen. Under sista VFU:n får studenterna självständigt planera och genomföra undervisning med utgångspunkt i elevers skilda villkor och förutsättningar. Examination sker genom dokumenterad planering, trepartssamtal och handledarutlåtande. Lärosätet redovisar hur VFU III ställer ökade krav på att studenterna ska kunna välja undervisningsmetod och anpassa innehåll till olika elevers förutsättningar. I examinationsuppgifterna ingår bland annat att konstruera, välja ut och använda adekvata, formativa och summativa bedömningsformer som utgår från kunskapskraven, är rättssäkra och anpassade till elevernas förutsättningar. Studenterna examineras också i förmågan att planera, genomföra och reflektera över undervisning med utgångspunkt i elevers skilda villkor och förutsättningar. Bedömargruppen anser att underlaget med exemplen visar en systematik i hur färdigheterna och förmågorna bearbetas och examineras.

Utbildningens tre VFU-kurser är förlagda till vardera tre olika institutioner med kurs- och examinationsansvar. Lärosätet signalerar här ett för ett utvecklingsområde och en handlingsberedskap för att kunna följa den enskilda studentens progression. Här finns nu en gemensam kursguide för samtliga tre kurser, vilket noteras som en avgörande förbättring. Ämne 1, samhällskunskap, har hand om den första VFU-kursen, men tappar sedan anknytningen till VFU.

Den här omständigheten motiverar också utvecklingen av kursen *Undervisa i samhällskunskap* under termin 10. Bedömargruppen anser att detta är ett viktigt utvecklingsområde för att studenten ska få möjlighet att förvärva färdigheterna och förmågorna i ämnet.

Sammantaget anser bedömargruppen att måloppfyllelsen är tillfredsställande. Studenterna får möjlighet utveckla färdigheter och förmågor för att stimulera varje elevs lärande och utveckling.

Jämställdhet

Bedömning med motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.*

Lärosätet redovisar en studentsammansättning med avseende på kön som visar en obalans med en större andel studenter som är män: 2017 utgjorde de 65 procent och 2018 utgjorde de 70 procent. På personalsidan redovisar lärosätet en brist på lektorer som är kvinnor, en omständighet som tagits med för åtgärd i kompetensförsörjningsplanen för 2019.

I självvärderingen redovisas att ett jämställdhetsarbete bedrivs inom ramen för begreppet Lika villkor. Tio problemområden har definierats, som ligger till grund för olika jämställdhetsmål. Till varje mål knyts aktiviteter, ansvar och tidsplan. Lärosätet beskriver därefter i sin självvärdering hur jämställdhetsarbetet pågår med avseende på innehåll i utbildningen, med demokratiteori, makt och politikens organisering, examinationsuppgifter och olika verksamhetsformer med könsjämn balans bland lärarpersonalen.

Jämställdhetsperspektivet tas upp i ämnesinnehållet bland annat inom ramen för studierna i demokratiteori. Feministisk teori behandlas och tar upp kvinnors underordning. Som en tentamensfråga får studenterna diskutera representation i förhållande till jämställdhetsaspekter.

Den ovan nämnda obalansen där cirka två tredjedelar av studenterna är män påverkar utbildningsmiljön anser bedömargruppen, och det kan också påverka studenternas förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Det är en komplex fråga varför olika ämnen har olika könsjämn obalans, men bedömargruppen anser ändå att frågan har betydelse för utbildningen och för yrket.

Sammantaget anser bedömargruppen att jämställdhetsperspektivet beaktas i utbildningen. Lärosätet rekommenderas att göra en analys av rekryteringen och antagningen av studenter till utbildningen som i dag visar en snedfördelning.

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömning med motivering: *Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.*

Lärosätet presenterar en struktur och en systematik i arbetet med utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination. Programrådet för ämneslärarutbildningen har i uppdrag att säkra helhet och progression. Sammansättningen består av programrådsledare (lärare), lärarrepresentanter från samtliga fakulteter, en extern representant i form av en verksam ämneslärare och två studentrepresentanter. Dessutom finns en programkoordinator. De senaste

årens revidering av kurserna i samhällskunskap med ämnesdidaktik och metodik har gjorts möjliga genom programrådets stöd. De ämnesrelaterade VFU-kurserna är ett annat exempel på programrådets initiativ och stöd.

Lärosätet redovisar hur programrådet (NLU) gjort en genomgripande inventering av examensmålen 2017 och genomfört åtgärder, för att stärka utbildningens innehåll, utförande, genomförande och examination. I underlaget beskrivs systematiken med programråd, programkoordinatorer och en kontinuerlig dialog med studenterna med "exit tickets" bland annat, samt återföring av kursvärderingar i den digitala lärplattform som används.

Beskrivningen är att studenternas röster är betydelsefulla för lärosätets utvecklingsarbete. Studenterna påtalade brister i yrkesanknytningen under 2011 års utbildning. Bland åtgärderna nämns på olika ställen i redovisningen nyinrättade kurser som är yrkesanknutna till ämnesinnehållet och innehåller ämnesdidaktiska inslag. Kursvärderingar återkopplas vid nästa kurstillfälle tillsammans med lärarens redogörelse för vidtagna åtgärder. Lärosätet ger också exempel på hur studenternas synpunkter på arbets- och redovisningsformer tas till vara och leder till snabb förändring. Ett exempel är kursen i nationalekonomi, där studenternas synpunkter höstterminen 2014 ledde till att en ny kurs utvecklades med start höstterminen 2015. Synpunkterna handlade om otydlighet i kursens förkunskapskrav, brister i pedagogisk förmåga och brister i kursens yrkesrelevans. I intervjun betonar lärosätet betydelsen av studenternas röster. Där framkom också att studenterna upplever inflytande i utbildningen som en stor och svår fråga, men också att de har förtroende för att det finns kompetens inom lärosätet som ansvarar för utbildningens kvalitet. Sammantaget anser bedömargruppen att lärosätet systematiskt följer upp utbildningens innehåll, genomförande och examination. Lärosätet ger också exempel på vad som görs för att höja utbildningens kvalitet. Exempelen visar också en handlingsberedskap för att utöver det centrala kvalitetsarbetet göra förändringar i ämnet, när till exempel studenter har goda argument.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Lärosätet redovisar bekymmer med studieavbrott under de första årens studier. Den analys lärosätet redovisar pekar på ett par strukturella omständigheter. Det finns en poängspärr för tillträde till termin 2, och kursen VFU1 är placerad vid termin 3. I intervjun motiverar lärosätet poängspärren med att studenter som inte examineras på den första terminens studier kommer att ha svårt fullfölja utbildningen. Studenterna ska också ha ordentliga ämneskunskaper när de gör sin första VFU. Systemet med en sådan spärr tillämpas på andra program och med goda erfarenheter. Bland de åtgärder lärosätet redovisar för att hantera poängspärren finns stöd via universitetsbiblioteket, t.ex. i form av kurser i studieteknik och akademiskt skrivande.

Eftersom skrivandet är avgörande för att klara studierna har det lagts extra tid för återkoppling på texter i den första terminens didaktiska stråk. Varje student får en personlig genomgång av sin skriftliga inlämningsuppgift i en film på cirka 10 minuter som spelas in av läraren med hjälp det digitala verktyget LnuPlay. Eftersom någon möjlighet till omexamination inte hinner ges på höstterminens sista kurs inför registreringsperioden på vårterminen registreras studenterna även om de saknar 7,5 av de 30 högskolepoäng som krävs. Studievägledaren erbjuder samtal till alla studenter som har problem med att klara studierna eller som vill diskutera sitt utbildningsval. Lärosätet säger i sin analys att enstaka studenter avbryter sina studier för att de ångrar sitt utbildningsval. Här framförs farhågor om placeringen av VFU1 under termin 3, eftersom studenterna

inte har möjlighet att känna om de passar för yrket innan de har hunnit investera lång tid i utbildningen. I intervjun uttryckte lärargruppen att deras erfarenhet är att studenterna inte gör avbrott i samband med sin VFU i under termin 3 på grund av att de är osäkra över sitt yrkesval.

Bedömargruppen anser att lärosätet verkar för att studenterna genomför utbildningen inom planerad tid. Systemet med en spärr efter den första terminen kombineras med ett antal olika studiestödjande insatser i ämne, ämnesdidaktik och akademiskt skrivande.

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Studentperspektiv

Bedömning med motivering: *Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Lärosätet redovisar studenternas möjligheter till en aktiv del i utbildningens innehåll och genomförande, framför allt genom att hänvisa till studentrepresentation i beslutande och beredande organ och systematiserade kursutvärderingar. Studentrepresentation finns i programrådet samt i övriga beredande och beslutande organ i hela universitetsorganisationen. Elektroniska kursutvärderingar sker automatiskt efter varje avslutad kurs. Men lärosätet har problem med låg svarsfrekvens, vilket lett till ett universitetsövergripande arbete med att förbättra kursutvärderingssystemet. Lärosätet redovisar att studenterna brukar uttrycka stor tillfredsställelse med sina kontakter med lärarna. I stora studentgrupper, som t.ex. i studierna i statsvetenskap, förblir samtidigt enskilda individer rätt osynliga. Självvärderingen redovisar att lärare och studenter upplever att det didaktiska stråket och de enskilda samhällskunskapskurserna ger studenterna möjlighet att ta plats och vara delaktiga. Kursutvärderingarna finns tillgängliga för studenterna att kommentera och diskutera, för att möta studenternas upplevda brist på återkoppling på sina synpunkter.

Bedömargruppen anser att de exempel på studentinflytande som nämnts i utvecklingen av kurserna i samhällskunskap är relevanta. Samtidigt framstår studentinflytandet som ett utvecklingsområde bland annat med tanke på lärosätets redovisning av svårigheter med svarsfrekvens på centrala kursvärderingar och att studenterna upplever en brist på återkoppling på sina synpunkter.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Bedömning med motivering: *Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Lärosätet redovisar målet i relation till yrkesverksamheten och i viss grad i relation till det omgivande samhället och arbetslivet, men inte i kontakt med alumner. Självvärderingen tar utgångspunkt i ämnet där samhällskunskapen har arbetsmarknad och arbetsliv som ett av sina innehållsområden. Studenterna får träning i att förhålla sig analytiskt till förändringar i arbetslivet. Redovisningen visar att det finns kontakter med skolor och yrkesverksamma lärare under VFU där lärare från lärosätet också gör besök, som led i att uppfylla examensmålet. Olika aktiviteter genomförs i samverkan med skolverksamheten för att uppgifter och innehåll ska vara yrkesrelevant och aktuellt.

För att möta förändringar i arbetslivet och i skolans villkor nämns digitalisering och migration, flerspråkighet och mångkultur. Det finns inslag i undervisningen och möten med inbjudna experter

om dessa delar. I intervjun redovisar lärosätet särskilt digitalisering och mångkultur som viktiga utvecklingsområden, något man tagit fasta på utifrån studentsynpunkter som menar att universitetet ligger efter inom dessa områden. Programrådet har lagt in medel för kursutveckling och vårterminen 2019 gavs kursen *Samhällskunskap IV*, med lärandemålen "efter avslutad kurs ska studenten kunna presentera välgrundade didaktiska förhållningssätt till samhällskunskapsundervisning i interkulturella klassrum" och "efter avslutad kurs ska studenten kritiskt kunna beakta betydelsen av olika mediers och i synnerhet digitala mediers roll i demokratin". Vid intervjun fanns inte möjlighet diskutera erfarenheter av kursens upplägg. Lärargruppen konstaterade att lärarutbildningen är under ständig förändring. Bedömargruppen ser detta som ett gott exempel hur lärosätet på olika sätt möter förändringar i samhällslivet och skolans villkor. Samverkan med olika samhällsaktörer och institutioner ser bedömargruppen som ett utvecklingsområde för utbildningen i ämnet.

Sammantaget anser bedömargruppen att lärosätet uppfyller bedömningsgrunden med ett systematiskt arbete för att studenterna ska kunna utveckla sin förmåga hantera förändringar i arbetsliv och skola. Vidare anser bedömargruppen att samverkan med andra aktörer än skolan är en del i yrkesutövningen i samhällskunskap och ett utvecklingsområde i utbildningen.

Samlat omdöme ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Bedömning med motivering: *Tillfredsställande*

Att bedömningsgrunder är tillfredsställande eller inte och att mål uppfylls eller inte inom ämnes- och ämnesdidaktiska studier vägs samman med motsvarande bedömningar inom utbildningsvetenskaplig kärna. Denna sammanvägning framgår i det samlade omdömet för examenstillståndet, det vill säga för utbildningen i sin helhet.

Det finns sammantaget en adekvat lärarkompetens som står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Lärosätet redovisar konkreta planer för att säkra professionsinriktad och vetenskaplig kompetens i ämnet på kort och lång sikt.

Det finns en vetenskaplig miljö som är relevant för ämnet, med ett nära samband mellan utbildning och forskning. Lärosätet redovisar teoretisk fördjupning och forskning inom ämnesdidaktik som ett utvecklingsområde, något som bedömargruppen instämmer i.

Målet om ämneskunskaper för yrkesutövningen, inbegripet aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete uppfylls. Lärosätet tillgodoser ämnets bredd med relevant innehåll från olika discipliner. Världsinstitutionens forskningsinriktning ger studenterna möjlighet få fördjupade kunskaper och insikter i relevant och aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Målet om vetenskapsteori och forskningsmetoder samt relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uppfylls. Studenterna får direkt i starten på utbildningen öva i akademiskt skrivande och läsande och tar upp vetenskapsteori, källkritik, text- och idéanalys, intervjuer, statistik och komparativa metoder. I kursen Vetenskapsteori och forskningsmetodik för ämneslärare ska studenterna även problematisera relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i relation till den kommande yrkesutövningen. Studenterna examineras i både kvalitativ och kvantitativ metod. En sammantagen bedömning av de granskade självständiga arbetena är att de visar god ämnes- och yrkesrelevans samt god metodologisk medvetenhet. Studenten får möjlighet till

fördjupad kunskap i vetenskaplig teori och metod, både kvalitativ och kvantitativ, och om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Länknigen mellan ämne, den utbildningsvetenskapliga kärnan och den verksamhetsförlagda utbildningen är ett utvecklingsområde. Lärosätet bedöms redovisa en systematik i utvecklingsarbetet med målpuppfyllelsen.

Målet om att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat uppfylls. Lärosätet redovisar hur studenterna tränar att systematisera egna och andras erfarenheter och hur färdigheterna examineras under VFU och UVK-kurser samt i självständiga arbeten. De självständiga arbeten från lärosätet som granskats indikerar att målet uppfylls. I underlaget synliggörs lärandemål kopplade till examensmålet och var i utbildningen detta kommer. I en skriftlig dokumentation får studenterna göra en självreflektion under sin VFU. Studenten filmas i sitt genomförande under VFU, som också examineras tillsammans med den skriftliga dokumentationen. Genom auskultation och kollegiala samtal ska studenten reflektera över andras erfarenheter. Ämnet har hand om den första VFU-kursen under termin tre, ett annat ämne har hand om den sista VFU-kursen.

Lärosätet redovisar den nyutvecklade kursen *Undervisa i samhällskunskap*, termin 10, där förmågan att utveckla yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen i ämnet och ämnesdidaktiken tränas och examineras. Examinationsuppgiften går ut på att analysera kurs- och ämnesplaner i samhällskunskap med särskilt fokus på mänskliga rättigheter. Kursen kommer sent i utbildningen och förutsätter gedigna ämneskunskaper, och har en direkt koppling till bedömningsområdet. Bedömggruppen anser att de här förmågorna också bör tränas tidigare i utbildningen. Sammantaget anser bedömggruppen att lärosätet uppfyller målet. Utvecklingen av ämnesdidaktiken och den ämnesdidaktiska forskningen är samtidigt ett viktigt utvecklingsområde.

Målet att tillämpa didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik uppfylls. Lärosätet har under läsåret 2018/19 stärkt de ämnesdidaktiska inslagen i utbildningen med ämnesdidaktiska stråk och inslag. Detta redovisas även som ett pågående utvecklingsarbete för att stärka praktiska och teoretiska inslag i utbildningen.

Målet att utveckla undervisning och pedagogisk verksamhet för att stimulera varje elevs lärande uppfylls. Utbildningen möjliggör för studenterna att lära sig planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisningen samt den pedagogiska verksamheten i övrigt för att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling. Detta examineras också på olika sätt, bland annat inom VFU. Länknigen mellan ämne och VFU beskrivs som ett utvecklingsområde, där ämnet i dag har ansvar för den första VFU-kursen. Bedömggruppen instämmer i beskrivningen och anser att länknigen mellan ämne och VFU bör stärkas.

Lärosätet redovisar hur man beaktar ett jämställdhetsperspektiv både i rekrytering och i ämnesinnehåll. Bedömggruppen anser att det här finns ett utvecklingsområde där studenten får möjlighet visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten för samhällskunskap.

För uppföljning ger lärosätet exempel på vad som görs för att höja utbildningens kvalitet. Exempelen visar också en handlingsberedskap för att utöver det centrala kvalitetsarbetet göra förändringar i ämnet, när till exempel studenter har goda argument.

För studentperspektivet redovisar lärosätet ett gott exempel på ett systematiskt kvalitetsarbete en inventering av examensmål som genomfördes 2017, och som resulterade ämnesdidaktiska inslag i utbildningen i samhällskunskap. Studenternas röster beskrivs som centrala för utvecklingsarbetet av kursers innehåll och relevans i ett föränderligt arbetsliv. Detta till trots är bedömargruppens uppfattning, med grund i lärosätets redovisning, att studentinflytande är ett utvecklingsområde när det gäller fungerande former och kanaler för ämneslärarstudenterna i samhällskunskap, så att studenternas synpunkter tas upp och återkopplas.

För arbetsliv och samverkan så visar lärosätet att det finns kontakter med skolor och yrkesverksamma lärare under VFU där lärare från lärosätet också gör besök, som led i att uppfylla examensmålet. Olika aktiviteter genomförs i samverkan med skolverksamheten för att uppgifter och innehåll ska vara yrkesrelevant och aktuellt. Samverkan med andra aktörer än skolan bedöms vara ett utvecklingsområde för samhällskunskapsämnet. För att möta förändringar i arbetslivet och i skolans villkor nämns digitalisering och migration, flerspråkighet och mångkultur. Det finns inslag i undervisningen och möten med inbjudna experter om dessa delar.